

КАК СЕ ЗАШЕМЕТЯВАТ/УМЪРТВЯВАТ ОВЦЕ И КОЗИ ВЪВ ФЕРМАТА

Овцете и козите, които не могат да бъдат транспортирани, трябва да се умъртвяват във фермата. Те могат също да бъдат умъртвявани във фермата поради други причини, като заболяване или бавен растеж. Предварителното зашеметяване е задължително във всички случаи. Зашеметете ги, за да ги доведете до безсъзнание, и ги **умъртвете в рамките на 15 секунди**, така че смъртта да е безболезнена. Добрите манипулации и фиксиране са от изключителна важност за ефективното зашеметяване. Тази информация не отменя **националните правила**, които могат да забраняват или ограничават някои от тези практики.

Операциите по зашеметяване и умъртвяване трябва да бъдат извършвани от работници с подходящо ниво на компетентност.

ОТНОСНО ОВЦЕТЕ И КОЗИТЕ

- ◆ Овцете и козите са стадни животни, които обичат да стоят на групи и стават тревожни, когато са отделени
- ◆ Млекодайните овце/кози обикновено са спокойни, но овцете/козите, отглеждани за месо/вълна, могат да бъдат по-тревожни
- ◆ Овните/козлите могат да бъдат непредсказуеми и трябва да бъдат обработвани с внимание
- ◆ Родилите кози/оагнените овце могат да станат агресивни, ако бъдат разделени от своите ярета/агнета
- ◆ Всяка овца или коза може да реагира по различен начин

ПРЕДИ ЗАШЕМЕТЯВАНЕТО

Подгответе овцата или козата

- ◆ Уверете се, че **вълната на животното е суха**
- ◆ Проверете дали **изводите на електродите са мокри** или алтернативно, премахнете вълната от зоната, където ще бъдат поставени електродите
- ◆ Уверете се, че зоната, където ще бъдат поставени електродите, е мокра
- ◆ Проверете дали **щипците са с правилния размер**/не са корозирали
- ◆ Носете гумени ръкавици и ботуши

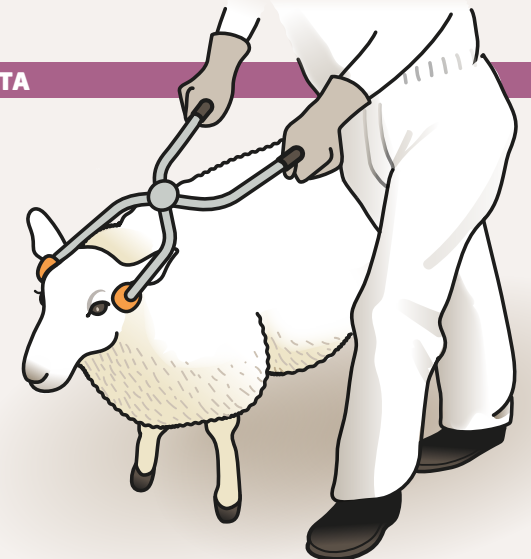
ЕЛЕКТРИЧЕСКО ЗАШЕМЕТЯВАНЕ/УМЪРТВЯВАНЕ

След като сте фиксирали овцата или козата, най-простият метод за умъртвяването им е с електрически щипци, като първо се зашемети главата, последвано от прилагане на ток върху сърцето (фибрилация).

ФАЗА 1: ЗАШЕМЕТЯВАНЕ САМО НА ГЛАВАТА

Поставете електродите

- ◆ Ако използвате ръчни клещи: поставете електродите между външните ъгли на очите и основата на ушите
- ◆ Ако използвате слушалки от главата към гърба: поставете слушалките между ушите с електродите отгоре върху главата
- ◆ **Никога не поставяйте зад ушите**

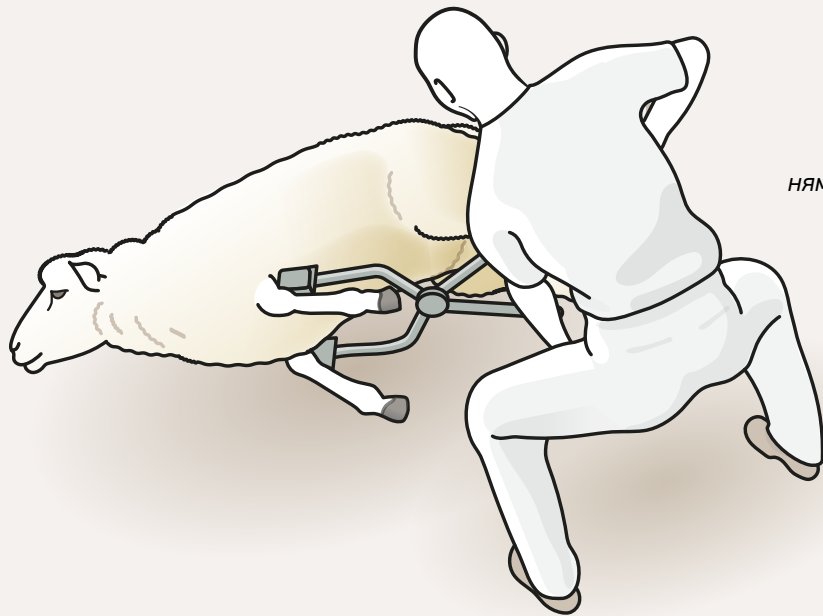

ФАЗА 2: ФИБРИЛАЦИЯ И СПИРАНЕ НА СЪРЦЕТО

Това ще спре сърцето на овцата/козата и ще я умъртви. Проверете дали овцата/козата е в безсъзнание, преди да започнете фаза 2.

Проверете позиционирането

- Приложете ток, който обхваща сърцето от която и да било страна на гръдния кош, точно зад предните крака

СЛЕД ЗАШЕМЕТЯВАНЕ

Ако овцата или козата все още е в съзнание:

- Не прилагайте тока върху сърцето (фаза 2)
- Зашемерете я отново в друга позиция и с друго устройство
- Вижте какво се е объркало
- Поправете го, преди да възобновите зашемеряването

Умъртвете овцата или козата

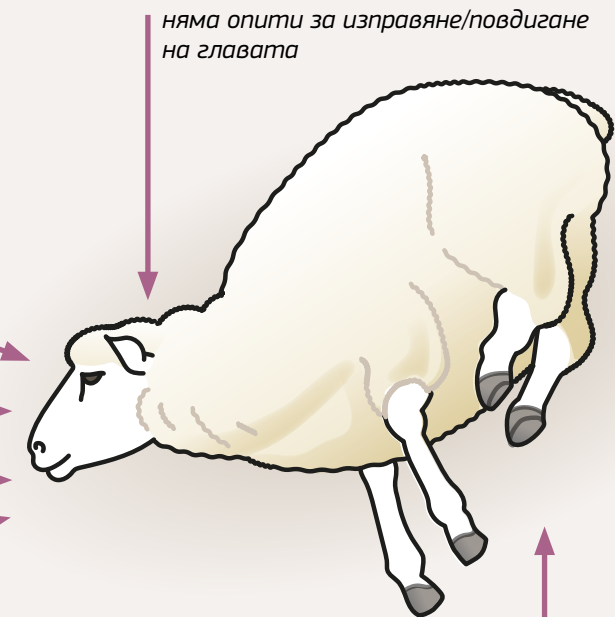
Приложете фаза 2 в рамките на 15 секунди от зашемеряването

няма мигане (спонтанно или при докосване на очите)

няма отговор на щипане/бодене по носа/ухото

няма редовно дишане

няма шум

няма опити за изправяне/повдигане на главата

твърди/изгънати крака, последвани от потрепвания/ритане

ПОТВЪРДЕТЕ СМЪРТТА

Проверете за:

- Липса на спонтанно движение
- Отпуснато/трайно отпуснато тяло
- Няма отговор на щипане/бодене по носа/ухото
- Няма шум/пулсация
- Няма дишане
- Разширени зеници
- Обезкръвяването е спряло
- Няма пулс

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНИ ПАРАМЕТРИ ЗА ЕЛЕКТРИЧЕСКО ЗАШЕМЕТЯВАНЕ/УМЪРТВЯВАНЕ

Минимално напрежение (волтове – V)	Минимален ток (ампери – A)	Честота (херцове – Hz)	Минимално времетраене – само за главата (секунди)	Времетраене – зашемеряване на тялото (секунди)
>150	1,0	50	2	3

Служба за публикации

Люксембург: Служба за публикации на Европейския съюз, 2018 г.
© Европейски съюз, 2018 г.
Повторното използване е разрешено, при условие че се посочи източникът.
Printed in Belgium.

За повече информация вижте
<http://europa.eu/!KX74dw> (само на английски език)